

VIATGE DE LES ARTS 2011

Un mosaic d'entitats lluitant per tirar endavant

Les associacions culturals cerquen fórmules per sobreviure en plena crisi

La crisi no perdona ningú, però ara que sembla que es tanquen totes les aixetes potser ja va sent hora de deixar de veure la cultura com una víctima i començar a considerar-la com una deu d'esperança, d'idees per tirar endavant. La gran varietat de fórmules d'organització i la multitud d'expectatives sobre el sentit i les possibilitats de l'art converteixen l'associacionisme cultural de les comarques gironines en un mosaic ple d'entitats que, més enllà de les diferències que les separen, comparteixen la preocupació pel finançament.

JOSEP PASTELLS > TEXT

El vast camp de la diversitat cultural és ple d'exemples que demostren els avantatges d'associar-se. És el cas dels Amics de l'Òpera de Girona, una entitat creada per consolidar projectes a l'entorn de la lírica. «Anem a veure espectacles musicals, fem la nostra pròpia programació i col·laborem amb agents culturals», destaca la presidenta, la soprano Maite Mer. En dos anys han consolidat

projectes com la Marató de veus líriques, la Gala Verdi i concerts d'òpera i de sarsuela, a més de crear el cor dels Amics de l'Òpera. Aquest cor és format per cantants professionals que treballen un repertori amb obres de Pergolesi, Vivaldi, Verdi i Montsalvatge «per tal de formar un coixí coral i donar-se a conèixer», in-

forma Mer. L'entitat també presenta retransmissions líriques als cinemes Ocine, on els socis poden gaudir de descomptes. Entre socis i simpatitzants, els Amics de l'Òpera agrupen un centenar de persones que paguen 50 euros a l'any. Mer opina que «fins ara l'experiència ha estat molt profitosa. La crisi s'ha de veure com una oportunitat a partir del talent i, sobretot, del treball». Sense sortir de l'àmbit musical, la Societat Handelià de Girona, que compta amb 30 socis i 125 associats, treballa per promoure i difondre la figura i l'obra de Händel, i la música barroca en general, a través de concerts, audicions comentades i conferències. El seu president, Josep Poch, explica que «la crisi ens afecta com a tothom pels pocs recursos que es dediquen a la cultura. Ara mateix obtenim descomptes en les retransmissions d'òperes a l'Ocine. També col·laborem en la programació i presentació d'alguna òpera i en determinats concerts de l'Auditori», afegeix.

>> *Maite Mer, soprano i presidenta dels Amics de l'Òpera de Girona.*

JUDIT PUJADÓ

Entre socis i simpatitzants, els Amics de l'Òpera agrupen un centenar de persones que paguen 50 euros a l'any

«Cal tenir idees i projectes»

Amb crisi o sense, la cultura és indeslligable de la imaginació, del desig de córrer riscos per camins poc fressats. Atem Books, una editorial de la Bisbal dirigida per Emma Llensa i Maria Cerezo, ha publicat el primer llibre de fotografies per a iPad de l'Estat espanyol. Es tracta de *Tusk*, d'Ana Cabaleiro. L'editorial, que ha captat l'atenció de fotògrafs i il·lustradors emergents de tot el món, publica la revista mensual *Carpaccio Magazine*. Vegem un fragment prou il·lustratiu del CV de Llensa: «Necessito tenir sempre projectes en ment, tenir idees i dur-les a terme. M'agrada construir coses. Crear. Aprendre. Viure».

Són motivacions similars a les de la coordinadora del Club de Lectura de la Vall de Llèmena, Carme Callejón, qui ha elegit aquesta cita de Houellebecq per al díptic amb les activitats d'enguany: «Viure sense llegir és perillós, perquè obliga a conformar-se amb la vida». Els membres del club

es troben un cop al mes a la biblioteca de Sant Gregori. A més de debatre sobre un llibre, el comenten amb el mateix autor, amb l'editor o amb algun expert. Entre altres obres, han llegit *La maternitat d'Elna*, d'Assumpta Montellà, i *Les Closes*, de M. Àngels Anglada. Cada sessió reuneix entre 12 i 20 persones i les xerrades es completen amb un pica-pica. «Tothom porta quelcom i ens ho passem molt bé amb un cost mínim», destaca Callejón. El club de lectura disposa d'un bloc i organitza sortides relacionades amb les lectures.

Qui també llegeix molt és Jorge Morales, l'*alma mater* d'*El Llop Ferotge*, un projecte de difusió poètica que entre 2006 i 2010 va publicar a Girona onze números d'una revista en què van col·laborar més de 200 persones. Posteriorment, *El Llop Ferotge* ha editat set poemaris i un llibre de contes: *11 raons per no anar a dormir*, d'Eva Bussalleu. A més, ha organitzat 150 recitals poètics. Morales, que ofereix la seva visió

>> *Els cantants d'una gala lírica organitzada pels Amics de l'Òpera, abans del concert.*

Atem Books, una editorial de la Bisbal dirigida per Emma Llensa i Maria Cerezo, ha publicat el primer llibre de fotografies per a iPad de l'Estat espanyol

>> El club de lectura de la Vall de Llémna a la biblioteca de Sant Gregori.

>> Un dels Diàlegs a 4 bandes, organitzats per la Plataforma de Dramatúrgia de les Comarques Gironines

JORDI RENART

dels xocs generacionals a la societat gironina en la novel·la *Las desventuras de la prudencia*, es mostra crític amb la cultura dominada per les lleis del mercat. «Malgrat les dificultats, ajudem a fer carrera literària». Segons ell, «les retallades afecten els que han viscut del suport institucional; des d'aquest punt de vista, nosaltres sempre hem estat marginats i *underground*».

«Marginats i maltractats»

El descontentament amb les polítiques públiques és força més notori en el cas de la Nova ADAG, sorgida el desembre passat per «fer visibles les necessitats d'un sector que ha vist com s'instrumentalitzava la cultura i com s'ignoraven, de manera més o menys velada, els seus agents productors», destaca Eudald Camps, portaveu de l'Assemblea Democràtica d'Artistes de Girona. L'entitat és oberta a totes les manifestacions culturals: «Es tracta de sumar esforços per condicionar polítiques que se senten legitimades gràcies a uns percentatges de vot que, en cap cas, representen majories incontestables». Tot i que inicialment se centra en Girona, el seu objectiu és englobar tot el territori. «Ja tenim contactes amb gent d'Olot, Figueres i Ripoll», apunta Camps. Al seu parer, «si no coordinem les nostres preocupacions i exigències serem ignorats per unes institucions que tradicionalment ens han castigat. Rebem ajuts irrisoris», afirma el portaveu de Nova ADAG, que remarca la «incertesa absoluta» en què viu un sector «marginat i maltractat».

El director de la revista *Bonart*, Ricard Planas, té una visió més optimista de tot plegat. «El relleu generacional es consolida tot i la manca de plataformes estables i eficients

El Llop Ferotge ha editat set poemaris i un llibre de contes, *11 raons per no anar a dormir*, d'Eva Bussalleu. A més, ha organitzat 150 recitals poètics

per promocionar els creadors de casa nostra. Tenim més i millors equipaments, gent més qualificada que mai i creadors multidisciplinaris amb enorme potencial, però ens manca més i millor interrelació de creadors, d'agents culturals». Planas sosté que «la UdG, en matèria d'art, ha ajudat molt escassament els autors de proximitat pel malentès que potenciar allò local és ser localista». Amb tot, confia que la crisi «permeti millorar les interconnexions i optimitzar recursos». Pel que fa al paper de *Bonart*, assenyala: «Hem difós creadors gironins poc coneguts fora del nostre cercle més proper». Segons ell, «la crisi afecta totes les capes de la societat, però sense l'art i la cultura les societats no sabem qui som, no tenim objectius».

Retallades en arts escèniques

Per la seva banda, el director de l'Aula de Teatre de Banyoles, Albert Olivas, observa que «la crisi es nota sobretot en el camp professional, perquè les administracions i qui pot ajudar a produir espectacles pateixen retallades. En canvi, en el cas del teatre no professional, les idees i les ganes permeten tirar endavant molts projectes. Una altra cosa és que la gent s'hi pugui guanyar la vida». Amb una dotzena de grups independents, Banyoles és la prova més espectacular de la bona salut del teatre gironí, però la Nau Coclea de Camallera, el Festival Mapa de Pontós o l'activitat de Mal Pelo a Celrà confirmen una efervescència que, pel que sembla, no és incompatible amb les dificultats econòmiques. En qualsevol cas, Olivas considera que el futur de les arts escèniques està ben encarrilat amb l'existència de propostes com Temporada Alta, que rep la meitat del pressupost de patrocinis privats, i amb la futura seu d'El Canal, Centre d'Arts Escèniques de Salt, que s'inaugurarà a la tardor, és finançada per la UE i convertirà Girona en espai de creació durant tot l'any.

El president de la Plataforma de Dramatúrgia de les comarques gironines, Pere Solés, explica que intenten «donar als dramaturgs l'oportunitat de contrastar la seva feina amb el públic i, alhora, que actors,

directors i escenògrafs treballin amb unes condicions mínimament dignes i es donin a conèixer». Segons Solés, «la crisi afecta de manera dramàtica les arts escèniques. Sembla que tothom està d'acord que allò primer que es pot retallar és la cultura. Les administracions s'ho han de pensar bé abans de desarticlar un sector que, per altra banda, està més acostumat que cap altre a ser l'ase dels cops i a adaptar-se a les limitacions. Potser seria un bon moment per repensar el concepte de cultura pública i protegir una mica més els petits projectes que sorgeixen del territori, invertint en propostes que deixin quelcom al públic però també als artistes i creadors de la zona».

Josep Pastells és escriptor.

>> *Mal Pelo, companyia de dansa de Celrà. Imatge de l'espectacle Testimoni de Llops.*

«Les retallades afecten els que han viscut del suport institucional; des d'aquest punt de vista, nosaltres sempre hem estat marginats i *underground*»